

SOCIETAT CATALANA D'ESTUDIS JURÍDICS, ECONÒMICS I SOCIALS (SCEJES)

1951-1976

Com el lector sap, l'**Institut d'Estudis Catalans** (IEC) és una corporació acadèmica, científica i cultural, l'àmbit d'actuació de la qual s'estén a les terres de llengua i cultura catalanes. Fou fundat a Barcelona el 1907, per Enric Prat de la Riba, aleshores president de la Mancomunitat de Catalunya i de la Diputació de Barcelona, amb la funció de promoure la investigació científica superior, principalment de tots els elements de la cultura catalanes. La primera figura de l'IEC amb contingut econòmic és Pere Coromines i Montanya (1870-1939), qui participà activament en la creació i en l'organització de l'IEC en Seccions, així com també en la creació de l'Escola d'Alts Estudis Mercantils de Barcelona. El 1976 l'Estat espanyol atorgà reconeixement oficial a l'IEC, assenyalant-li com a àmbit d'actuació les terres de llengua i cultura catalanes i aprovant els seus Estatuts.

L'IEC està constituït per Seccions, que a la vegada estan formades per persones físiques, que poden ser membres numeraris, emèrits o corresponents. Una de les Seccions de l'IEC és la **Secció de Filosofia i Ciències Socials** (SFCS), creada el 1968 com a desdoblament de l'antiga Secció de Ciències. La missió de la SFCS és la d'estudiar la filosofia, el dret, l'economia, la sociologia, la geografia humana i les disciplines afins a aquestes, amb referència principal a les terres de llengua i cultura catalanes.

A més de les Seccions, l'IEC ha anat creant Societats científiques especialitzades, anomenades «societats filials», per a possibilitar la incorporació

d'estudiosos (en general, no membres de l'IEC) als projectes o empreses científiques que aquell ha anat fent. I així, el 13 d'octubre de 1951 fou creada la **Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials** (SCEJES), amb la finalitat de conrear les diverses branques de les ciències jurídiques, econòmiques i sociològiques i publicar els treballs dels qui s'hi dediquessin.

La iniciativa es va prendre l'any 1947, quan un grup de joves llicenciats i estudiants de Dret, a la Universitat de Barcelona —Josep Maria Ainaud de Lasarte, Anton Cañellas i Balcells, Jaume Carner i Suñol, Pere Cuxart i Bartolí, Enric Jardí i Casany, Joan Reventós i Carner, i Lluís Torras i Solé— es reuniren a l'Ateneu Barcelonès i formaren una Comissió executiva per tal d'organitzar una Societat que s'ocupés d'aquests estudis i que, seguint la recomanació de Maurici Serrahima i Bofill, obtingués el reconeixement de l'IEC, com així fou a les darreries del 1951, amb l'aprovació dels seus Estatuts.

En una primera etapa, l'SCEJES tingué una notable activitat, desenvolupada en comunicacions, taules rodones i ponències. Cal destacar el valor cívic de la nova Societat, que permetia una relació constant i cordial de les noves generacions amb les anteriors, i la lliure discussió —sempre amb nivell científic i amb objectivitat— de temes polítics, econòmics i socials, totalment interdits per les autoritats governatives i administratives de l'època.

Els fundadors i primers membres de l'SCEJES foren Josep Maria Ainaud de Lasarte, Claudi Ametlla, Ramon Aramón i Serra, Manuel Basté, Lluç Beltrán i Flórez, Josep Jordi Bergós i Tejero, Emili Maria Boix i Selva, Francesc Bonet i Armengol, Lluís Bonet i Galí (al qual domicili particular tingué lloc la primera reunió), Antoni Borrell i Macià, Joaquim de Camps i Arboix, Anton Cañellas i Balcells, Eduard Cardona i Romeu, Jaume Carner i Suñol, Joaquim Carreras Artau, Jordi Casas i Salat-Fossas, Lluís Casassas i Simó, Alexandre Cirici i Pellicer, Xavier Cruañas i Matas, Pere Cuxart i Bartolí, Lluís Durán i Ventosa, Josep Ferré i Oriol, Josep Ferrer i Mayol, Pere Figuera

i Serra, Jordi Fontdecaba, Llorenç Gascón i Fernández, Pere Grau i Valls, Joan Hernández i Roig, Enric Jardí i Casany, Francesc Maspons i Anglasell, Salvador Millet i Bel (qui, amb el finançament de Francesc Cambó i Batlle, donava classes d'economia al seu despatx i a casa seva), Manuel Miserachs, Josep Maria Muntaner i Pascual, Enric Panadès i Casanovas, Hilari (Ernest) Raguer i Suñer, Frederic Rahola i d'Espona, Joan Reventós i Carner, Joan Baptista Roca i Caball, Pau Roig i Giralt, Albert de Rovira i Mola, Joan Sansa i Caminal, Joan Seguí i Falgar, Maurici Serrahima i Bofill, Manuel Thió i Rodés, Lluís Torras i Solé, Julià Torres Español, Ramon Trías Fargas, Joan Vallvé i Creus, i Jaume Vicens Vives.

L'SCEJES s'organitzà en 3 Seccions: Dret, Economia, i Ciències Socials, permetent-se que els membres de la Societat poguessin pertànyer a més d'una Secció.

El primer president de l'SCEJES fou Lluís Duran i Ventosa, seguit de Francesc de Paula Maspons i Anglasell, i Antoni Maria Borrell i Macià. El primer delegat de l'IEC a l'SCEJES fou Joaquim Carreras i Artau.

La Secció d'Economia de l'SCEJES començà liderada per Salvador Millet i Bel com a vicepresident de l'SCEJES, Joan Seguí i Falgar com a secretari de la Secció (substituint anys després per Llorenç Gascón i Fernández), i Lluç Beltrán i Flórez com a vocal de l'SCEJES.

En l'àmbit de la Secció d'Economia de l'SCEJES, **entre els anys 1951 i 1977**, cal assenyalar, sense que coneguem les dates concretes en que es van realitzar:

- les intervencions de Joan Sardà i Dexeus, Lluç Beltrán i Flórez, i Fabià Estapé Rodríguez, sobre temes de l'*economia catalana*,
- les sessions acadèmiques de Lluís Casassas i Simó sobre *el problema dels pobles colonials*,

- les ponències de Ramon Alabart i de Jordi Pujol i Soley sobre el tema de la *immigració*,
- l'exposició de Pere Cuxart i Bartolí de que la Catalunya dels temps dels usatges tenia un *sistema de llibertats*, de reconeixement de drets, molt superior al d'aquells moments,
- el tractament de temes com la *integració de Catalunya al Mercat Comú Europeu*, a càrrec de Josep Maria Ainaud de Lasarte, Joan Hernández Roig, Salvador Millet i Bel, i Hilari (Ernest) Ragner i Suñer,
- la discussió col·lectiva de l'obra «*Notícia de Catalunya*», de Jaume Vicens Vives, en publicar-se'n la primera edició; segons Josep Maria Ainaud de Lasarte, l'autor recollí molts dels suggeriments que li foren fets —entre ells, diversos de Josep Ferrater i Mora— a les noves edicions de l'obra,
- la convocatòria del Premi Francesc Eiximenis, al millor treball d'investigació sobre ciències jurídiques, econòmiques i socials,
- el premi atorgat a un estudi de Ramon Trías Fargas, sobre «*Problemes industrials de Catalunya*», que restà inèdit, així com la seva ponència vaticinant que, en una època d'expansió econòmica i de creació de «polos de desarrollo», i sobre la base de calcular el desnivell de la balança de pagaments de Catalunya, i el cost dels llocs de treball, es produiria una important crisi i una sensible manca de llocs de treball a l'economia catalana,
- i la nombrosa presència entre els seus associats de persones dels camps empresarial i acadèmic, en una línia de caràcter netament català.

Cap als anys seixanta decaigué la seva activitat, que s'havia de desenvolupar pràcticament en la clandestinitat, i gairebé sempre en un local amablement cedit per la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País.
